

Editörden...

Tarihyazımı dergisi, tarihyazımına olan ilgi ve bilgiyi farklı disiplinlerin birlikteliğinde okuyucu ile buluşmaya devam ediyoruz. Dergi, tarihyazımının tarihçilik açısından sunduğu yeni yöntemler ve bakış açılarını ortaya koyma ve hem Türkiye hem de dünyadaki yeni usulleri takip etme ekseninde yeni yazılara yer vermektedir. Bu sayımızda da ele alınan konuların, tarihçiliğin serüveni ve yaklaşımları açısından okuyucularımıza yeni ufuklar açması dileğindediriz.

Dergimizin bu sayısında dört araştırma makalesi, bir çeviri, bir yayın kritik ve bir söyleşi bulunuyor. Selim Tezcan, “Türk Modern Ortadoğu Tarihçiliğinin Gelişim Seyri Üzerine Bazı Genel Değerlendirmeler” başlıklı makalesinde 1930’lardan itibaren Ortadoğu ile Kuzey Afrika bölgelerini Osmanlı arşivi ağırlıklı olmak üzere birincil kaynaklar üzerinden inceleyen eserleri farklı açılardan ele alarak odağına alıyor. Ortadoğu ile Kuzey Afrika üzerine yapılan çalışmaların kaynak kullanımı açısından ya da ideolojik birtakım sıkıntılarla karşı karşıya olmalarına rağmen bu nevi eserlerin artmasıyla Osmanlı’nın da bölgedeki rolünün bütünsel olarak incelenmesine yapılan katkılar ele alınıyor.

Nurgün Koç, “Türkiye’de ‘Köy Enstitüleri’ Konusunda Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Nicelik ve Nitelik Yönleriyle Değerlendirilmesi IV (2020-2021)” adlı yazısında yüksek lisans ve doktora tezlerinde öne çıkan bir konu haline gelen Köy Enstitüleri hakkında kıymetli tespitlerde bulunmaya devam ediyor. Kendisine ait olan bu yazı dizisinin ilk ikisine yine dergimizin farklı sayılarında yer vermiştik. Dizinin üçüncü makalesi ise Gaziantep Üniversitesi Ayıntab Araştırmaları Dergisi’nde yayınlanmıştı. Bu makalesinde ise, bu konu hakkında yapılan tezlerde niceliksel olarak artış bulunmasına rağmen buna oranla tezlerin bilimsel ve etik problemlerinin de artış içerisinde olduğuna işaret ediyor.

Emre Elmas, “Ümit Ünal’ın 9’u ya da Bir ‘İmkân’ olarak Tarihsel Olayın ‘İmkânsızlığı’” başlıklı çalışmada, 9 filmi üzerinden tarih ve geçmiş zaman arasındaki bağlantıyı ele alıyor. Bilgi bilim üzerinden tarih-geçmiş etkileşimini ele alan yazı, anlatılamayanın ve belirsizliğin seyrini hakikatlerin çoğulluğu üzerinden okuyucuya aktarırken tarihçinin içine düştüğü belirsiz duruma da değiniyor.

Emel Albaş “ABD Dış Politikasını Meşrulaştırma Aracı Olarak Hollywood Sineması: Tarihsel Bir Özdeyiş” isimli makalesinde tarihin kullanımı ve sinema ilişkisi üzerinden bir inceleme sunuyor. İkinci Dünya Savaşı ile Hollywood filmlerinin eğlence ve keyifli zaman geçirme gibi anlamları yanında Amerikan halkının

üstünlüğünün vurgulandığı ve askeri gücünü temsil eden bir araca dönüşmesini anlatıyor.

İlker Külbilge, Christian Giuseppe de Vito'dan yaptığı makale çevirisi "Ölçeksiz Tarih: Mikro-Mekansal Perspektif" ile sayıya katkıda bulundu. Makale, mikro-mekansal bakış açısının sunduğu ölçeksiz tarih önerisi üzerinden şekilleniyor. Bu bakış açısının tarih ve tarihçilikte yeni görüş ve yorumlar doğuracağı ve tarihçinin uğraştığı bilimi tekrar irdelemeye fırsat vermesi bakımından ufuk açıcı olduğu dikkat çekiyor.

Hatice Sarıcı Hocayev, Vladimir Petroviç Nalivkin'in "Kokand Hanlığının Kısa Tarihi" isimli eserinin kitap kritiğini sunuyor. Hocayev'in kritiğini sunduğu eserde, Kokand Hanlığı'na, ve hanlıkta yaşayan uluslara dair bir anlatı sunulmakta olup hanlığa mensup şehirlerin kuruluşları, hanlığın coğrafyası, bitki örtüsü, iklimi gibi özelliklere yer verildiği ve şehrin zaman içinde geçirdiği değişimler aktarılmaktadır.

Sayının son yazısı ise İbrahim Şirin, Özge Aslanmirza ve Burak Aslanmirza'nın Arif Bilgin ile yaptığı röportaj yer alıyor. Arif Bilgin'in lisans eğitimine nasıl başladığı, tarihçiliğe yaklaşımı ile tarihçilik algısı, lisansüstü eğitimi boyunca edindiği tecrübeler ve çalışma konusunun nasıl şekillendiği ve tarihçiliğe yaklaşımda günümüzdeki güncel kavramların yeri üzerinden değerli yorumlarına tanıklık ediyoruz.

Dergimizin bu sayısının çıkmasında emeği geçen bütün yazarlarımız başta olmak üzere, görüşlerini ve fikirlerini esirgemeyen meslektaşlarımıza, yayın kuruluna ve dergideki emeklerinden ötürü Özge & Burak Aslanmirza'ya ve Ekrem Sarı'ya teşekkür ederim.

Sonraki sayılarda tekrar buluşmak üzere,

Sayı Editörü

Prof. Dr. İbrahim ŞİRİN